

**SUPREME COURT OF KOSOVO
GJYKATA SUPREME E KOSOVËS
VRHOVNI SUD KOSOVA**

**KOSOVO PROPERTY AGENCY (KPA) APPEALS PANEL
KOLEGJI I APELIT TË AKP-së
ŽALBENO VEÇE KAI**

GSK-KPA-A-219/2015

**Priština,
13. decembar 2017.**

U postupku:

V J
ul. „B i J br. 30”
11253 S - B
S

Žalilac

protiv

D p „A” (u Likvidaciji)

Koje zastupa

K a z a p
ul. R M br. 2
P

Zastupnik
M S (pravni službenik)

Tužena

Žalbeno veće KAI Vrhovnog suda Kosova, u čijem sastavu se nalaze Beshir Islami, predsedavajući sudija, Krassimir Mazgalov i Isa Kelmendi, sudije, odlučujući po žalbi na Odluku Komisije za imovinske zahteve Kosova KPCC/D/A/267/2015 od 30. marta 2014. godine (predmet je zaveden pri KAI pod brojem KPA13242) nakon većanja održanog 13. decembra 2017. godine, donosi sledeću:

PRESUDU

1. **Odbija se kao neosnovana žalba V J na Odluku Komisije za imovinska pitanja Kosova KPCC/D/A/267/2015 u vezi sa predmetom koji je pri KAI zaveden pod brojem KPA13242.**
2. **Potvrđuje se Odluka KPCC/D/A/267/2015 u vezi sa predmetom koji je pri KAI zaveden pod brojem KPA13242.**

Činjenično stanje i istorijat postupka

1. V J (u daljem tekstu: žalilac) je 10. oktobra 2006. godine Kosovskoj agenciji za imovinu (u daljem tekstu: KAI) podneo četiri imovinska zahteva kojim zahteva vraćanje u posed katastarske parcele br. 9551298/6, obradivo zemljište u površini od 1.60,00 ha, koje se nalazi u selu Gušica, opština Vitina (u daljem tekstu: predmetna imovina). On je izjavio da je njegova porodica stekla predmetnu imovinu Presudom o denacionalizaciji. Do gubitka poseda je nastalo usled okolnosti koje su nastale na Kosovu 1998/1999. godine.
2. U prilogu svojih zahteva, žalilac je KAI-u priložio sledeću dokumentaciju:
 - Presudu br. 155/90 Opštinskog suda u Vitini od 5. decembra 1994. godine, kojim se potvrđuje da su podnosioci imovinskog zahteva Velibor i Leposava Jokić vlasnici katastarske parcele br. 955, na mestu zvanom „Beli Luk”, u površini od 03.67,83 ha i katastarske parcele 1298/6, na mestu zvanom „Beli Luk”, u površini od 01.15,62 ha. Obe katastarske parcele su zavedene u posedevnom listu br. 147 na ime Poljoprivredne Zadruga Vitina, tako da Preduzeće „A“ u svojstvu tužene strane je bila dužno da podnosiocima imovinskog zahteva prizna pravo svojine na spomenutim imovinama, kao i da podnosiocima imovinskog zahteva omogući izmene u katastru.
 - Kopija plana br. 147. Uprave za katastar opštine Vitina iz 1995. godine, na kojoj je navedena predmetna imovina kao imovina u društvenoj svojini „Zemljoradnička Zadruga“ Vitina.
 - Zahtev L i V J Katastarskoj agenciji Kosova za vršenje izmena u katastru.

- Izvod iz matične knjige umrlih br. 203-42/04-35 od 27. februara 2004. godine Matične službe u Kragujevcu, u kojoj stoji da je Leposava Jokić preminula 22. februara 2004. godine.
 - Profesionalno mišljenje Katastarske agencije Kosova od 10. januara 2005. godine na zahtev V i L za upis prava svojine na njihova imena. Katastarska agencija Kosova potvrđuje da će u zakonskom roku odlučiti po zahtevu nakon što razmotri dostavljenu dokumentaciju.
 - Rešenje br. 245/2007 Opštinskog suda u Vitini od 11. januara 2008. godine, kojim sud dozvoljava vršenje izmene u katastru na ime V i L J. Pravni osnov za izmene je Presuda br. 155/90. Uprava za katastar je bila dužna da izvrši izmene odmah nakon pravosnažnosti Rešenja (25. februara 2008. godine).
 - Katastarsko rešenje br. 489. Katastarske agencije Kosova od 13. novembra 2008. godine. Prema ovom rešenju, ispunjeni su uslovi za upisivanje prava svojine na ime V i L J, međutim, zahtev za vršenje katastarskih izmena je odbijen zbog Odluke Skupštine opštine Vitina br. 013/838 od 6. marta 2008. godine, koja privremeno odlaže upis nepokretne imovine u katastru za prava svojine koja proizilaze od bivših društvenih preduzeća.
 - Katastarsko rešenje br. 03/715/69 Katastarske agencije Kosova od 2. maja 2009. godine, kojim je odbijena kao neosnovana žalba V i L J na Katastarsko rešenje br. 489.
 - Tužbu br. 478/09 V i L J oboje u svojstvu tužioca, podnetu Vrhovnom sudu Kosova 25. juna 2009. godine za poništenje Katastarskog rešenja br. 03/715/69 kojim je odbijena kao neosnovana žalba podnosioca imovinskog zahteva.
3. Obaveštenje o podnošenju imovinskog zahteva je podneto 1. juna 2010. godine, a imovinski zahtev je objavljen u Službenom listu KIA br. 2. od 17 juna 2010. godine i Biltenu UNHCR Kancelarije za imovinska pitanja. Službeni list i bilten su postavljeni u opštini Vitina, na ulazi u izlazu iz sela Gušica. Iste objave su postavljene u Katastarskoj službi u Vitini, Opštinskom sudu u Vitini i Regionalnoj kancelariji KAI u Prištini.
4. Dana 29. septembra 2014. godine, Kosovska agencija za privatizaciju, (u daljem tekstu: tužena) preko M S (pravni službenik), pristupila KAI izjavivši pravni interes u tužbi. U prilogu svojih navoda, tužena je priložila sledeće dokaze:

- Informativno pismo Kosovske agencije za privatizaciju upućeno Kosovskoj agenciji za imovinu od 29. septembra 2014. godine, kojim obaveštava Kosovsku agenciju za imovinu da je preduzeće „A“ (u likvidaciji) pod upravom Kosovske agencije za privatizaciju. Preduzeće „A“ je prošlo kroz proces likvidacije 7. jula 2014. godine u skladu sa Zakonom br. 04/6-034. Predmetne imovine su registrovane na ime Preduzeća „A“. Velibor Jokić je obavešten u vezi procesa likvidacije 16. jula 2014. godine, ali isti nije podneo nikakvu tužbu u vezi predmetnih imovina.
 - Posedovni list br. 147. koji izdala opština Vitina, Uprava za katastar, geodeziju i imovinu 15. maja 2007. godine, u kojem su predmetne imovine vode kao društvena svojina na ime Preduzeća „Aa“.
 - Informativno pismo Kosovske agencije za privatizaciju br. 16295/2014 od 16. jula 2014. godine, kojim sa obaveštava Velibor Jokić u vezi procesa likvidacije predmetnih imovina.
 - Uverenje o pravu svojine na nepokretnost br. 4013/2014 opštinske katastarske službe u Vitini od 24. septembra 2014. godine, u kojem se predmetne imovine vode na ime Preduzeća „A“.
5. Komisija za imovinske zahteve Kosova je odbacila imovinski zahtev Odlukom KPCC/D/A/267/2015 od 30. marta 2015. godine. U stavovima 18., 19. i 20. Grupne odluke, koja prema potvrđenoj odluci se konkretno odnosi na predmetnu imovinu, stoji da je predmetna imovina stavljena pod upravu Kosovske poverilačke agencije (a nakon toga pod upravu naslednika iste, Kosovske agencije za privatizaciju) u skladu sa UNMIK Uredbom br. 2002/12 izmenjene i dopunjene UNMIK Uredbom br. 2005/18. Prema zastupniku, Preduzeće „A“ je u procesu likvidacije i stoga predmetne imovine potpadaju pod isključivu nadležnost Specijalne komore Vrhovnog suda Kosova, u smislu člana 4.1 (c) i člana 5.1 (a) UNMIK Uredbe br. 2008/4 o specijalnoj komori. S obzirom na ove okolnosti, Komisija nalazi da nosilac imovinskog prava nad predmetnom imovinom nije izgubio mogućnost da iskoristi svoje pravo zbog sukoba iz 1998-1999., nego zbog naknadnog procesa privatizacije, stoga imovinski zahtev je van nadležnosti Komisije. Komisija navodi da odluka ne prejudicira pravo podnosioca imovinskog zahteva da zahteva rešavanje istog pred nadležnim sudom.
6. Odluka je uručena žalioocu 4. juna 2015. godine. On je izjavio žalbu 25. juna 2014. godine.

Navodi žalioca

7. Žalilac navodi da Odluka KIZK sadrži bitne povrede i pogrešnu primenu materijalnog i procesnog prava kao i pogrešno utvrđeno činjenično stanje.
8. Žalilac navodi da nije tačno da njegova porodica nije izgubila posed nad predmetnom imovinom usled sukoba.
9. Žalilac navodi da je njegova porodica stekla pravo svojine nad predmetnom imovinom 1994. godine na osnovu Presude br. 155/90.
10. Prema žalioцу, činjenica da isti nije zaveden u katastarskim knjigama kao vlasnik predmetne imovine ne može da predstavlja osnov za odbacivanje njegovog imovinskog zahteva.
11. Na osnovu izloženog, žalilac zahteva od Vrhovnog suda da poništi Odluku KIZK i potvrdi njegovo pravo na povraćaj poseda.

Pravno obrazloženje

Prihvatljivost žalbe

12. Žalba je uložena u roku od 30 dana, kao što je predviđeno članom 12.1 Zakona br. 03/L-079 i ista je prihvatljiva.

Zasnovanost žalbe

13. Vrhovni sud je razmotrio pobijenu Odluku u smislu odredbi člana 194. Zakona br. 03/L-006 o parničnom postupku (u daljem tekstu: ZPP) i nakon procene žalbenih navoda žalioaca, isti je našao da je žalba neosnovana.
14. Vrhovni sud je utvrdio da je KIZK doneo ispravnu Odluku odbacivši imovinski zahtev zbog ne-nadležnosti.
15. Na osnovu člana 3.1 Zakona br. 03/L-079, podnosilac imovinskog zahteva ima pravo da dobije nalog Komisije za vraćanje u posed nepokretne imovine ukoliko podnosilac imovinskog zahteva ne samo dokaže vlasništvo nad privatnim nepokretnom imovinom ili pravo na korišćenje privatne nepokretne imovine, nego takođe ako on ili ona nije u stanju da koristi ta prava svojine zbog okolnosti koje su direktno povezane sa, ili su proistekle iz oružanog sukoba koji se desio na Kosovu između 27. februara 1998. godine i 20. juna 1999. godine.
16. Na početku, žalilac navodi da je njegova porodica stekla pravo svojine nad predmetnom imovinom na osnovu Presude br. 155/90 Opštinskog suda u Vitini.
17. Na osnovu člana 20. Zakona o osnovama svojinsko-pravnih odnosa (Službenik glasnik br. 6/80), važeći zakon u vreme donošenja Presude br. 723/90 (1993. godine), pravo svojine stiče se po samom zakonu, na osnovu pravnog posla i nasleđivanjem.
18. Međutim, član 33. Zakona o osnovama svojinsko-pravnih odnosa (Službenik glasnik SFRJ br. 6/80), predviđa da na osnovu pravnog posla pravo svojine na nepokretnost stiče se upisom u javnu knjigu ili na drugi odgovarajući način određen zakonom.
19. Izvršni sekretarijat KAI je utvrdio *ex officio* da se u Uverenjima o pravu svojine na nepokretnu imovnu predmetna imovina vodi na ime Preduzeća „A“.
20. To dovodi do zaključa da porodica žalioaca nije stekla pravo svojine s obzirom da nisu ispunjeni uslovi iz člana 33. Zakona o osnovama svojinsko-pravnih odnosa (Službenik glasnik SFRJ br. 6/80).

21. Predmetna imovina je bila i dalje se vodi na ime Preduzeća „A“, što znači da je ista bila i dalje imovina u društvenoj svojini. Na osnovu člana 321. stav 1. ZPP, nema potrebe da se dokazuju javno poznate činjenice niti činjenice koje su potvrđene u ranijim sudskim odlukama.
22. Potvrđivanje i zaštita prava svojine nad imovinom u društvenoj svojini i/ili državnoj svojini nije u nadležnosti KIZK, odnosno Žalbenog veća KAI.
23. Vrhovni sud konstatuje da nije došlo do nikakve povrede materijalnog prava ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.
24. Ova Presuda ne prejudicira pravo žalioaca da podnose svoje imovinske zahteve pred nadležnim sudovima, ukoliko isto smatra neophodnim.
25. Na osnovu gore izloženog, shodno članu 13.3 stav (c) Zakona 03/L-079, odlučeno je kao u izreci ove presude.

Pravni savet

Shodno članu 13.6 Zakona 03/L-079, ova Presuda je pravosnažna i ista ne može se pobiti redovnim ili vanrednim pravnim lekovima.

Beshir Islami, Predsedavajući sudija

Krassimir Mazgalov, EULEX sudija

Isa Kelmendi, sudija

Bjorn Olof Brautigam, vršilac dužnosti EULEX referenta